

رودخانه تنکابن و نقش آن در حفظ و افزایش ذخایر ماهی آزاد حوزه جنوبی دریای خزر (*Salmo trutta Caspius Kessler*)

بهروز بهرامیان

مرکز تحقیقات ماهیان سردآبی کشور، تنکابن

پست الکترونیکی مسئول مقاله: Bahramian_b@yahoo.com

ماهی آزاد دریای خزر (*Salmo trutta Caspius KESSLER*) یکی از ماهیان استخوانی با ارزش در شمال کشور میباشد که به خاطر وجود اسیدهای چرب غیر اشباع و مهم که در گوشت و همچنین لذیذ بودن دارای اهمیت فراوان میباشد. در سالیان گذشته به دلیل عدم مدیریت صحیح و متعاقب آن آلودگی آب، صید غیر مجاز و تخریب محللهای زیست و تخم‌ریزی طبیعی، نزدیک بود نسل آن منقرض شود که خوشبختانه با حمایت به موقع شرکت سهامی شیلات و احداث مرکز تکثیر و پرورش آزاد ماهیان دکتر باهنر کلاردشت، از طریق تکثیر مصنوعی ذخایر آن در دریا بازسازی گردید و در حال حاضر نیز رو به افزایش می باشد. در گذشته های نه چندان دور ماهی آزاد حوزه جنوبی دریای خزر جهت تخم ریزی وارد رودخانه های بسیاری می گردید که از آن جمله می توان به سردآبرود - شیرود - چالوس - کاظم رود - تنکابن - صفارود - آستارا - کرگانرود - صفارود و ناو رود اشاره کرد ولی در حال حاضر فقط به داخل تعداد معدودی رودخانه مهاجرت صورت می گیرد و از این میان تنها رودخانه تنکابن دارای اهمیت شیلاتی فراوانی در این زمینه بوده و مولدین مورد نیاز مرکز شهید باهنر نیز همگی از این رودخانه تأمین می گردد. بطوریکه از سال ۱۳۶۲ تا ۱۳۸۱ مجموعاً به تعداد ۵۹۳۵ قطعه مولد نر و ماده از این رودخانه صید گردید و به تعداد ۴۳۹۴۱۲۵ قطعه بچه ماهی آزاد در اوزان ۳ تا ۳۰ گرم به داخل رودخانه های مساعد و مناسب رهاسازی گردید. در رودخانه تنکابن تعداد ۳ خانواده از ماهیان شامل مار ماهیان دهانگرد، آزاد ماهیان و کپور ماهیان و همچنین ذخایر غنی لارو حشرات و موجودات بنتوز وجود دارد که لازم است از طرف مسئولان موردتوجه جدی قرار گیرد

کلمات کلیدی: ماهی آزاد *Salmo trutta Caspius*، دریای خزر، رودخانه تنکابن